

ПРОГРАМА

на вториот научен симпозиум

ДЕНОВИ НА ПРЕВЕНТИВНА МЕДИЦИНА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2017

Четврток 2.11.2017

15.30 - 16.00	Свечено отворање
16.00 - 16.45	<p>Квантифицирање на смртноста поради топлина од проектираните влијанија на климатските промени во 21-от век во земјите на Југоисточна Европа</p> <p>Quantifying projected heat mortality impacts under 21st-Century climate change in Southeast Europe countries</p> <p>Владимир Кендровски¹</p> <p>¹ Европски центар за животна средина и здравје на СЗО, Бон, Германија</p>
16.45 – 18.30	<p>ЗДРАВЈЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО И ЖИВОТНА СРЕДИНА - СОВРЕМЕНИ ПРЕДИЗВИЦИ, СОЗНАНИЈА И ДОКАЗИ</p> <p>Еднаков пристап до вода за пиење во Република Македонија</p> <p>Equitable access to drinking water in the Republic of Macedonia</p> <p>Михаил Кочубовски¹, М. Величковски², С. Петрова³, Љ. Костадиновски⁴</p> <p>¹Институт за јавно здравје на Република Македонија ²Центар за јавно здравје Куманово ³Центар за јавно здравје Велес ⁴Центар за јавно здравје Скопје</p> <p>Изложеност на населението на бучава во урбана животна средина во Република Македонија</p> <p>Environmental noise exposure assessment in urban population in Republic of Macedonia</p> <p>Гордана Ристовска¹, П. Симјановски², Љ. Костадиновски², М. Поповска³, Е. Богоевска⁴, Ф. Ефтимиадоска⁴</p> <p>¹Институт за јавно здравје на Република Македонија - Скопје ²Центар за јавно здравје – Скопје ³Центар за јавно здравје – Куманово ⁴Центар за јавно здравје – Битола</p>

	<p>Детска дебелина во Македонија – резултати од два круга на COSI Childhood obesity in Macedonia – results from two rounds of COSI</p> <p>Игор Спироски¹, С. Петрова², Т. Ризов², М. Пенова², И. Тодоровска², Н. Крстевска², Ј. Станимировиќ³, Н. Туфекчиев⁴, М. Ѓетај⁵, Е. Богоевска⁶, М. Митреска⁷, Б. Ахмети⁷, М. Јосифовски⁸, В. Келкоцева⁸, Е. Тортевска⁹, Р. Давидовски¹⁰, И. Наумческа¹⁰, С. Пешевска¹¹</p> <p>¹Институт за јавно здравје на Република Македонија - Скопје ²Центар за јавно здравје – Велес ³Центар за јавно здравје – Прилеп ⁴Центар за јавно здравје – Струмица ⁵Центар за јавно здравје – Скопје ⁶Центар за јавно здравје – Битола ⁷Центар за јавно здравје – Охрид ⁸Центар за јавно здравје – Штип ⁹Центар за јавно здравје – Кочани ¹⁰Центар за јавно здравје – Тетово ¹¹Центар за јавно здравје – Куманово</p>
18.30	Коктел

Петок 3. 11. 2017

9.00 - 11.00	<p>Сесија ЈАВНО-ЗДРАВСТВЕНИ АСПЕКТИ НА ХРОНИЧНИТЕ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ</p>
	<p>Родови аспекти на заболените од хронични незаразни болести Gender Aspects of Patients Suffering From Chronic Non-Infectious Diseases Моме Спасовски¹</p> <p>¹ Институт за Социјална медицина, Медицински факултет – Скопје, Универзитет Св Кирил и Методиј, Скопје, Република Македонија</p> <p>Политика базирана на докази за превенција на насилство – примена на знаењата во пракса Evidence based policy for violence prevention and control - knowledge translation in practice Фимка Тозија¹</p> <p>¹ Институт за јавно здравје на Република Македонија, Медицински факултет, Универзитет Св Кирил и Методиј, Скопје, Република Македонија</p>

Малигните заболувања - значаен социјално-медицински проблем
Malignant diseases - a significant socio-medical problem

Валентина Симоновска¹, Ш. Муса¹, В. Спинова¹, М. Каранфилова¹,
П. Малинска¹, А. Србова¹, Б. Крстев¹, М. Осман¹,

¹ ЈЗУ Центар за јавно здравје - Скопје

Демографските промени во североисточниот регион на Република
Македонија и хроничните незаразни болести

Demographic changes in the northeast region of the Republic of
Macedonia and the chronic non-communicable diseases

Денковски Марјан¹, Р. Максимовска Симоновска¹

¹ Центар за јавно здравје Куманово

Квалитативна студија за ставовите на здравствените работници во
врска со акредитацијата и квалитетот, во преакредитациониот
период во Р. Македонија

Qualitative study of the attitudes of healthcare workers regarding
accreditation and quality, in the pre-accreditation period in the
Republic of Macedonia

Анета Петрушевска¹, Димитриевска В.², Спасовски М.³

¹ ПЗУ “ д-р Анчевски ”

² University of Groningen

³ Институт за социјална медицина, Медицински Факултет, Универзитет “Св
Кирил и Методиј “ Скопје

Опуртунистички скрининг на колоректален карцином (крк) во
Битола, 2012 – 2016 година

Opportunistic screening of colorectal cancer (CRC) in Bitola, 2012 – 2016
year

Лиљана Милевска¹, Л.Споа², В.Милевски³, С. Торковска,
Б. Илковска⁴; М. Торковска⁵; Б. Котевска¹; М. Врчковска¹

¹ Ј.З.У. Центар за јавно здравје, Битола, Република Македонија

² Д.О.У. Гимназија Ј.Б. Тито, Битола, Република Македонија

³ Заботехничка лабораторија, Торонто, Канада

⁴ Ј.З.У. Клиничка болница, Битола, Република Македонија

⁵ М.Л.Б. Токуда болница, Софија, Бугарија

	<p>Сеопфатна превенција и контрола на скрининг за рано откривање на рак на грлото на матката во Македонија Comprehensive prevention and control of Cervical Cancer Screening in the Republic of Macedonia Речица Вјоса¹, Мемети Ш¹, Т. Лековска Стоицовска¹, Т. Ибрахими²</p> <p>¹ Институт за јавно здравје - Скопје, Македонија ² Осигурителен фонд на Република Македонија</p>
11.00 - 11.30	Кафе пауза
11.30 - 13.30	НОВИ ПРЕДИЗВИЦИ ВО ЕПИДЕМИОЛОГИЈАТА НА ЗАРАЗНИ И НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ
	<p>Епидемиологија на медицинските грешки – соочување, следење, превенирање Epidemiology of medical errors - confrontation, monitoring, prevention Весна Велиќ Стефановска¹</p> <p>¹ Институт за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Унивезитет “Св. Кирил и Методиј” -Скопје, Р. Македонија</p> <p><i>Clostridium difficile</i> како причинител на инфективна дијареа во Клинички Центар Ниш Clostridium difficile as cause of infective diarrhea in the Clinical Center Nish Зоран Величковиќ^{1,2} И. Јаниќијевиќ¹, Н. Раничиќ^{1,2}</p> <p>¹ Универзитет на Ниш, Медицински Факултет Ниш ² Институт за јавно здравје - Ниш, Центар за контрола и превенција на болести</p> <p>Хеморагична треска со бубрежен синдром во Македонија во 2017 Haemorrhagic fever with renal syndrome in Macedonia in 2017 Кристина Ставридис¹, В. Миќиќ¹, Д. Кочински¹, Л. Балажи¹, Б. Алексоски¹, Г.Бошевска¹, Е. Јанчевска¹, Г. Кузмановска¹</p> <p>¹ Институт за јавно здравје на Република Македонија</p> <p>Пертусис во Република Македонија, 1980 - 2016 Pertussis in the Republic of Macedonia, 1980 - 2016 Билјана Даниловска¹, Д. Филиповиќ², В. Дуриданска¹, Л. Лазаревска¹, Љ. Бајрами¹, А. Стојанов¹, К. Ставридис³, Љ. Имери¹, Ш. Муса¹</p> <p>¹ ЈЗУ Центар за јавно здравје – Скопје ² ЈЗУ Здравствен дом “Скопје” – Скопје ³ Институт за јавно здравје на РМ</p>

	<p>Приказ на хидрична епидемија во Гевгелиско во 2017 година Presentation of a water related outbreak in Gevgelija in 2017 Сашо Олумчев ¹, В. Калеева ¹, Н. Калеев ¹</p> <p>¹ Центар за јавно здравје Велес П.Е. Гевгелија, Р. Македонија</p>
13.30- 14.30	Пауза за ручек
14.30- 16.30	АКТУЕЛНОСТИ ВО МИКРОБИОЛОГИЈАТА
	<p>Проценка на ризик при работа со биолошки агенси Risk assessment when working with biological agents Билјана Какараскоска Боцеска¹, Ф.Тозија¹, Ж. Цековска², Е. Стикова ¹, Б. Петровска Басовска ¹, Ш. Мемети ¹, М. Петровска ²</p> <p>¹ Институт за јавно здравје на Р. Македонија ²Институт за микробиологија и паразитологија, Медицински факултет, Скопје</p> <p>Детекција на екстрапулмонарна туберкулоза со Xpert MTB/RIF есеј Detection of extrapulmonary tuberculosis with Xpert MTB/RIF assay Биљана Курчиќ ¹, В.Филиповски ¹, Л. Демири ², С. Рајовски ¹, Џ. Јашар¹</p> <p>¹ Дијагностички лаборатории; Клиничка болница Ацибадем Систина, Македонија ² Оддел за оториноларингологија; Клиничка болница Ацибадем Систина, Македонија</p> <p>Приказ на инфлуенца сезоната 2016/2017 Characteristics of the 2016/2017 influenza season in the Republic of Macedonia Голубинка Бошевска¹, М. Кузмановска¹, Е. Јаческа¹, С. Дувлис¹, К. Ставридис¹, Д. Кочински¹, Л. Балажи¹, Ш. Мемети¹, В. Микиќ¹, Г. Кузмановска¹.</p> <p>¹ Институт за јавно здравје на Република Македонија</p> <p>Алтернативна стратегија за антимикробната терапија An alternative strategy for antimicrobial therapy Ана Кафтанџиева¹</p> <p>¹ Институт за микробиологија и паразитологија, Медицински факултет, Скопје</p>

	<p>Улога на пробиотиците и пребиотиците во одржување на здрава цревна флора Role of probiotics and prebiotics in maintenance health gut flora</p> <p>Васо Талески, Кристина Трпчева¹, Милка Здравковска¹</p> <p>¹ Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Република Македонија</p>
16.30 -17.00	Кафе пауза
17.00 – 19. 00	Постер презентации
20.00	Свечена вечера

4.11.2017 Сабота

9.00 -11.00	ЗДРАВЈЕ НА РАБОТНИЦИТЕ – ПРЕВЕНЦИЈА ПРЕКУ СЛЕДЕЊЕ
	<p>Стратешки насоки за елиминација на болестите предизвикани од азбест во заедницата - национални перспективи Strategic directions for elimination of asbestos-related diseases in the community - national perspectives</p> <p>Јованка Караџинска Бислимовска¹, Ј. Минов¹, Д. Мијакоски¹, С. Столески¹, А. Атанасовска¹</p> <p>¹ Институт за медицина на трудот на РМ - Колаборативен центар на СЗО</p> <p>Хронична опструктивна белодробна болест (ХОББ) и професионална изложеност Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD) and occupational exposures</p> <p>Јордан Минов¹</p> <p>¹ Институт за медицина на трудот на РМ - Колаборативен центар на СЗО</p> <p>Улогата на сензибилизирачките агенси од работната средина во развојот на астмата поврзана со работата The role of workplace sensitizers in development of work-related asthma</p> <p>Сашо Столески¹, Ј. Караџинска-Бислимовска¹, Ј. Минов¹, Д. Мијакоски¹, А. Атанасовска¹, Ј. Бабуновски¹</p> <p>¹ Институт за медицина на трудот на РМ - Колаборативен центар на СЗО</p>

	<p>Професионални кожни болести - актуелности и препораки Occupational skin diseases - actualities and recommendations Драган Мијакоски¹, Ј. Караџинска-Бислимовска¹, Ј. Минов¹, С. Столески¹, А. Атанасовска¹</p> <p>¹ Институт за медицина на трудот на РМ - Колаборативен центар на СЗО</p> <p>Насилство на работно место кај докторите специјалисти од одделни медицински дејности во Р. Македонија Violence at work among physicians – specialists in different medical fields in the Republic of Macedonia Анета Атанасовска¹, Ј. Караџинска-Бислимовска¹, Д. Мијакоски¹, С. Столески¹</p> <p>¹ Институт за медицина на трудот на РМ - Колаборативен центар на СЗО</p>
11.00- 11.30	Кафе пауза
11.30	ЗАКЛУЧОЦИ И ЗАТВОРАЊЕ НА СИМПОЗУМОТ